

HELENIK PLAN - GRČKI PLAN ZA EKONOMSKU OBNOVU BALKANA

Helenik plan zasnovan je na Zakonu 2601/1998 koji ima za cilj da pruži podršku razvoju sedam balkanskih država (Srbija, Crna Gora, Albanija, BiH, Bugarska, Makedonija i Rumunija), a opšti okvir za investiranje određen je Zakonom broj 2996 od 2002.

Radi se o sredstvima koje je grčka Vlada dodelila Srbiji, o čemu je potpisan odgovarajući međudržavni sporazum 25. jula 2002. godine. Od ukupno planiranih sredstava ovog plana, 20% je namenjeno za proizvodne investicije malih i srednjih preduzeća, što za Srbiju iznosi ukupno 46.5 miliona evra.

Grčko Ministarstvo nacionalne ekonomije i finansija i formalno je produžilo rok za podnošenje zahteva za korišćenje sredstava iz ovog programa za Srbiju za još dve godine, odnosno, do iscrpljivanja sredstava (zakonom je bio predviđen rok do 31. jula 2006.).

Od početka akcije veliki broj investitora iz Srbije pokazao je interesovanje za Helenik podršku, ali je do sada svega dvadesetak srpskih firmi ispunilo sve uslove predviđene Zakonom 2601/1998, tako da je od planiranih sredstava povučeno tek nešto blizu tri miliona evra.

Sredstva iz Helenik plana su namenjena finansiranju proizvodnih investicija privatnog sektora i to putem odobravanja grantova (vid poklona, a ne kredita), u iznosu od 30% ukupnih investicionih ulaganja.

Da bi se jedna investicija kvalifikovala za bespovratna sredstva iz grčkog plana potrebno je:

- da je investicija u **poljoprivrednu proizvodnju** (ribnjaci, staklenici, plastenici i farme za uzgoj stoke) u visini od 300.000 do 1.500.000 eura
- da je investicija u **industrijsku proizvodnju** u visini od 800.000 do 5.000.000 eura
- da investicija nije završena, odnosno da je u pripremi, a ako je započeta da preostali deo ulaganja bude veći od napred navedenih donjih granica njene ukupne vrednosti
- da investitor može potvrdom banke da dokaže, u određenom momentu kada se to od njega zatraži, da ima na svom računu sopstvena sredstva u visini od 40% vrednosti investicije.

Ukupan prihvatljiv investicioni trošak može da premaši napred navedene iznose, ali bespovratna novčana pomoć će biti data samo do iznosa maksimalnog praga investicionog ulaganja.

Zahtev za dodelu ovih sredstava podnosi se grčkoj Vladi, nakon čega investitor ima na raspolaganju tri godine da investiciju završi (čime se pruža mogućnost i onim investitorima koji imaju viziju i projekte ali nisu u mogućnosti da odmah započnu investiranje, da se i oni kandiduju).

Sredstva se dodeljuju u visini od 30% od vrednosti investicije (u gornjim granicama) ali tek kada je investicija završena i osposobljena za proizvodnju, i ona su poklon, ne vraćaju se.

Investicije pogodne za dobijanje granta su:

- ukoliko se realizuju u jednom od navedenih sektora (poljoprivreda ili industrija),
- ukoliko zadovoljavaju zahtevanu veličinu budžeta,
- ukoliko se odnose na izgradnju novih zgrada ili obnovu postojećih zgrada,
- ukoliko se ulaganja vrše u infrastrukturu postrojenja: otvaranje malog puta, povezivanje sa trafoom i sl.
- ukoliko se investira u neophodnu proizvodnu opremu, uključujući i nabavku hardvera i softvera.

U investicione troškove se ne priznaju sredstva uložena u:

- kupovinu placeva, zemlje ili njiva,
- kupovinu postojećih građevina,
- kupovinu polovne opreme za proizvodnju,
- kupovinu automobila.

Investicioni predlog preduzeća podnose grčkoj Vladi, Ministarstvu nacionalne ekonomije i finansija, a nakon ekspertske evaluacije priložene dokumentacije, svoju odluku o odobrenju investicionog projekta Ministarstvo objavljuje u Službenom glasniku Grčke.

Dodatne korisne informacije u vezi Helenik plana mogu se naći na http://web.auth.gr/law/Oda/GreekScheme_reconstructionBalkans.htm (Financing for Development), http://old.mfa.gr/english/foreign_policy/hiperb/bilateral/yugo.html ili se mogu dobiti u Privrednoj komori Beograda, Centar za ekonomske odnose sa inostranstvom, e-mail: centareoi@kombeg.org.yu.